

Iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak we girdeji üçin salgytlar babatda boýun gaçyrylmagynyň önüni almak hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen Estoniýa Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda
KONWENSIÝA

Türkmenistanyň Hökümeti we Estoniýa Respublikasynyň Hökümeti Girdeji üçin salgytlar babatda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak hakynda Konwensiýa baglaşmagy isläp, **şular barada ylalaşdy:**

1-nji madda
Konwensiýa özi barada ulanylýan taraplar

Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň-de dahyllsý bolup durýan taraplar babatda ulanylýar.

2-nji madda
Öz içine alýan salgytlary

1. Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwletiň adyndan ýa-da onuň edara ediş düzümi, ýa-da ýerli öz-özüni dolandyryş edarasy tarapyndan girdeji üçin salgytlary almagyň usulyna garamazdan, şol salgytlar babatda ulanylýar.

2. Girdejileriň umumy möçberinden ýa-da girdejiniň aýry-aýry böleklerinden alynýan ähli salgytlar, şol sanda gozgalýan ýa-da gozgalmaýan emlägi aýrybaşgalamakdan alynýan girdejiler üçin salgytlar, kärhanalar tarapyndan tölenilýän zähmet ýa-da aýlyk hakynyň umumy möçberinden alynýan salgytlar girdeji üçin salgyt hasaplanylýar.

3. Konwensiýa degişli bolan salgytlar, hususan-da, şular bolup durýar:

a) Türkmenistan babatda:

edara görnüşli taraplaryň peýdasy (girdejisi) üçin salgyt;

şahsy adamlaryň girdejileri üçin salgyt

(mundan beýläk «türkmen salgydy» diýlip atlandyrylýar);

b) Estoniýa babatda:

girdeji üçin salgyt

(mundan beýläk «eston salgydy» diýlip atlandyrylýar).

4. Şeýle hem şu Konwensiýa oňa gol çekilen seneden soň bar bolan salgytlara goşmaça ýa-da olaryň ýerine alynjak birmeňzeş ýa barabar salgytlar babatda ulanylýar. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary öz salgyt kanunlaryna girizilen islendik düýpli üýtgetmeler barada bir-birine habar bererler.

gel. 22.
05.07.12

3-nji madda Umumy kesgitlemeler

1. Eger ýazgydan başgaça many gelip çykmaýan bolsa, şu Konwensiýanyň maksatlary üçin:

a) «Türkmenistan» adalgasy – halkara hukugyna laýyklykda Türkmenistanyň özygtyýarly hukuklaryny we ýurisdiksiýasyny amala aşyrýan «deňiz zoloklary» (şol sanda deňiz we suwasty zoloklary) bilen bilelikde guryýer serhetlerini özüne birleşdirýän Türkmenistanyň çäklerini aňladýar;

b) «Estoniýa» adalgasy – Estoniýa Respublikasyny we geografiki manyda ulanylanda Estoniýanyň çäklerini we Estoniýanyň kanunçylygy boýunça hem-de halkara hukugyna laýyklykda Estoniýanyň deňiz kenary we onuň düýbi, şeýle hem tebigy serişdeleri babatda ulanyp bilinjek territorial suwlaryna ýanaşyk islendik beýleki çäkleri aňladýar;

ç) «tarap» adalgasy islendik şahsy adamy, kompaniýany ýa-da taraplaryň islendik beýleki birleşigini aňladýar;

d) «kompaniýa» adalgasy islendik edara gömüşli tarapy ýa-da salgyt salmak maksatlary üçin edara gömüşli tarap hökmünde garalýan islendik beýleki birleşmäni aňladýar;

e) «kärhana» adalgasy islendik telekeçilik işini amala aşyrmak üçin ulanylýar;

ä) «Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy» we «Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň kärhanasy» adalgasy degişlilikde Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany we Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisiniň dahyllysy tarapyndan dolandyrylýan kärhanany aňladýar;

f) «halkara gatnatmasy» adalgasy Ylalaşýan Döwletleriň kärhanasy tarapyndan ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiniň amala aşyrylan islendik gatnatmasyny aňladýar, şeýle deňiz ýa-da howa gämisiniň diňe Ylalaşýan Döwletleriň beýlekisinde ýerleşýän ýerleriň arasynda gatnatma üçin ulanylýan halatlary muňa girmeyär;

g) «ygtyýarly edara» adalgasy:

(i) Türkmenistan barada ulanylanda – Türkmenistanyň Maliýe ministriligini we Türkmenistanyň Baş döwlet salgyt gullugyny ýa-da olaryň ygtyýarly edilen wekilini;

(ii) Estoniýa barada ulanylanda – Maliýe ministriligini ýa-da onuň ygtyýarly edilen wekilini;

(i) «milli tarap» adalgasy:

(i) Ylalaşýan Döwletiň raýatlygy bolan islendik şahsy adamy; we

(ii) şeýle derejeli hukuk ýagdaýyny şol Ylalaşýan Döwletde hereket edýän kanunlar esasynda alan islendik edara görnüşli tarapy, şereketi ýa-da assosiasıýany aňladýar.

(j) «telekeçilik işi» adalgasy hünär hyzmatlaryny etmegi we garaşsyz häsiýetli beýleki işi ýerine ýetirmegi öz içine alýar.

2. Eger ýazgydan başgaça many gelip çykmaýan bolsa, Ylalaşýan Döwletiň şu Konwensiýany islendik wagtda ulanan mahaly Konwensiýada kesgitlemesi berilmedik islendik adalga şol Döwletiň Konwensiýa degişli bolan salgytlar baradaky kanunçylygynda oňa berýän manysyna eýe bolmalydyr. Şunda bu Döwletiň hereket edýän salgyt kanunçylygyna laýyklykda onuň islendik manysyna bu Döwletiň beýleki kanunlaryna laýyklykda bu adalga berilýän manysyndan ýokary many berilýär.

4-nji madda **Dahyllsý**

1. Şu Konwensiýanyň maksatlary üçin «Ylalaşýan Döwletiň dahyllsý» adalgasy şol Döwletiň kanunçylygy boýunça ýaşayan ýeri, hukuk salgysy, hemişelik bolýan ýeri, inkorporasiýa ýeri ýa-da islendik şuna meňzeş ölçegleri esasynda salgyt salynmagyna degişli islendik tarapy aňladýar, şeýle hem şol Döwleti we onuň islendik syýasy birligini ýa-da ýerli häkimiýet edarasyny öz içine alýar. Emma bu aňlatma diňe şol Döwletde çeşmelerden alnan girdejiler babatda salgyt salynmaga degişli tarapy öz içine almaýar.

2. Eger şahsy tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllsý bolup durýan bolsa, onuň hukuk ýagdaýy şu usulda kesgitlenilýär:

a) ol hemişelik we elýeterli ýaşayyş jaýy bolan Döwletiniň dahyllsý hasaplanylýar; eger onuň Döwletleriň ikisinde-de hemişelik we elýeterli ýaşayyş jaýy bar bolsa, onda ol onuň haýsy Döwletde has ysnyşykly şahsy we ykdysady aragatnaşyklary (wajyp bähbitleriniň merkezi) bar bolsa, şol Döwletiň dahyllsý hasaplanylýar;

b) eger onuň wajyp bähbitleriniň merkezi bar bolan Döwletini kesgitlep bolmasa ýa-da onuň Döwletleriň hiç birinde hemişelik we elýeterli ýaşayyş jaýy bolmasa, ol diňe adaty ýaşayan ýeri bolan Döwletiň dahyllsý hasaplanylýar;

ç) eger ol, adaty Döwletleriň ikisinde-de ýaşayan bolsa ýa-da adaty olaryň hiç birinde hem ýaşamaýan bolsa, ol diňe haýsy Döwletiň milli tarapy bolup durýan bolsa, şol Döwletiň dahyllsý hasaplanylýar;

d) eger ol Döwletleriň ikisiniň-de milli tarapy bolup durýan bolsa ýa-da olaryň hiç biriniň milli tarapy bolmasa, onda Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni özara ylalaşmak boýunça çözüär.

3. Şahsy tarap däl bolan tarap 1-nji bölümiň düzgünlerine laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň ikisiniň-de dahyllysy bolup durýan bolsa, onda Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bu meseläni onuň hakyky dolandyryş ýerini we inkorporasiýa ýerini göz önünde tutup, özara ylalaşmak boýunça çözüärler.

5-nji madda **Hemişelik wekilçilik**

1. Şu Konwensiýanyň maksatlary üçin «hemişelik wekilçilik» adalgasy kärhananyň telekeçilik işini doly ýa-da bölekleyin amala aşyran telekeçilik işiniň hemişelik ýerini aňladýar.

2. «Hemişelik wekilçilik» adalgasy, hususan-da, şulary öz içine alýar:

a) dolandyryş ýerini;

b) bölümi;

ç) edarany;

d) fabrigi;

e) ussahanany; we

ä) şahtany, nebit ýa-da gaz guýusyny, karýeri ýa-da tebigy serişdeleri gözlemek, çykarmak we işläp geçmek bilen bagly iş geçirilýän başga bir islendik ýeri.

3. Gurluşyk meýdançasý ýa-da ýygnaýyş ýa-da gurnama desgasy diňe olar on iki aýdan köp bolanda hemişelik wekilçiligi emele getirýär.

4. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy tarapyndan şu maksat üçin kärhananyň işgärleriniň ýa-da hakyna tutan beýleki işgärleriň kömegi bilen beýleki Ylalaşýan Döwletde hyzmatlary etmäge, şol sanda geňeşdarlyk ýa-da dolandyryş hyzmatlaryny etmäge diňe, eger şeýle häsiýetli iş on iki aýlyk döwrüň dowamynda jemi 6 aýdan köp bolan döwrüň ýa-da döwürleriň dowamynda amala aşyrylýan halatda rugsat berilýär.

5. Şu maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, «hemişelik wekilçilik» adalgasy şulary öz içine almaýar diýip hasap edilýär:

a) desgalaryň diňe şu kärhana degişli harytlary ýa-da önümleri saklamak, görkezmek ýa-da ibermek maksatlary üçin ulanylmagyny;

b) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gorlarynyň diňe saklamak, görkezmek we ibermek maksatlary üçin saklanylmagyny;

ç) şu kärhana degişli harytlaryň ýa-da önümleriň gorlarynyň diňe başga bir kärhana tarapyndan gaýtadan işlemek maksatlary üçin saklanylmagyny;

d) hemişelik telekeçilik iş ýeriniň diňe harytlary ýa-da önümleri satyn almak maksatlary üçin ýa-da bu kärhana maglumatlary toplamak üçin saklanylmagyny;

e) hemişelik telekeçilik iş yeriniň diňe şu kärhana üçin taýýarlyk görüji ýa-da kömekçi häsiýetli başga bir islendik işi amala aşyrmak maksady bilen saklanylmagyny;

ä) hemişelik telekeçilik iş yeriniň diňe işiň (a)-dan – (e) çenli kiçi bölümlerde görkezilen görnüşleriniň islendik usulda utgaşdyrylmagy üçin saklanylmagyny, hemişelik iş yeriniň şeýle utgaşdyrma netijesinde ýüze çykýan jemi işiň taýýarlyk görüji ýa-da kömekçi häsiýetli bolan şertinde.

6. 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünlerine garamazdan, eger özi barada 7-nji bölüm ulanylýan garaşsyz derejeli ýumuşçydan başga bir tarap Ylalaşýan Döwletde kärhananyň adyndan hereket edýän bolsa we şol kärhananyň adyndan şertnamalary baglaşmaga ygtyýarlygy bar bolsa we adaty şol ygtyýarlygy ulanyýan bolsa, onda eger şol tarapyň 5-nji bölümde ýatlanan işiniň görnüşleri bilen çäklenmän, şu bölümiň düzgünlerine laýyklykda hemişelik wekilçiligi hemişelik telekeçilik yerine öwürmän, hatda eger telekeçilik işini hemişelik yeriniň üsti bilen amala aşyryýan bolsa-da, şol tarapyň kärhananyň peýdasyna islendik işi babatda şol Döwletde hemişelik wekilçiligi bar kärhana hasaplanýar.

7. Eger kärhana beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini diňe araçynyň, dellalyň ýa-da garaşsyz hukuk ýagdaýy bolan başga bir islendik ýumuşçynyň üsti bilen amala aşyryýan bolsa, şol taraplar öz adaty telekeçilik işiniň çäklerinde hereket edýän şertde kärhana şol Döwletde hemişelik wekilçiligi bar hökmünde garalmaz. Ýöne şeýle ýumuşçynyň işi doly ýa-da doly diýen ýaly şu kärhana bagyşlanan bolsa, onda oňa şu bölümiň düzgünleri boýunça garaşsyz hukuk ýagdaýy bolan ýumuşçy hökmünde garalmaz.

8. Ylalaşýan Döwletiň biriniň dahyllysy bolan kompaniýanyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýa gözegçilik edýän ýa-da ol tarapyndan gözegçilik edilýän bolsa, ýa-da şol beýleki Döwletde telekeçilik işini (ýa hemişelik wekilçiligiň üsti bilen, ýa-da başga bir usulda) amala aşyryýan bolsa, bu ýagdaýyň özi şol kompaniýalaryň biriniň beýleki kompaniýanyň hemişelik wekilçiligine öwrülýändigini aňlatmaýar.

6-njy madda

Gozgalmaýan emläkden alynýan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletiň biriniň dahyllysynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emläkden alyan girdejilerine (şol sanda oba ýa-da tokaý hojalygyndan alyan girdejisine) şol beýleki Döwletde salgytlar salnyp bilner.

2. «Gozgalmaýan emläk» adalgasy garalyan emlägiň ýerleşýän yeri bolan Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda bar bolan mana eýedir. Bu adalga islendik halatda gozgalmaýan emläk babatdaky kömekçi

emlägi, oba we tokaý hojalygynda ulanylýan mallary we enjamlary, özi barada ýer eýeçiligi babatdaky kanunçylygyň düzgünleri ulanylýan hukuklary, gozgalmaýan emläk babatda gozgalmaýan emlägiň uzufrukty hökmünde belli bolan hukugy, islendik talap hukugyny hem-de gazylyp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin öwezini dolma hökmünde tölenilýän üýtgeýän we kesgitli tölegler üçin hukuklary ýa-da gazylyp alynýan peýdaly baýlyklary, çeşmeleri we beýleki tebigy serişdeleri işläp geçmek üçin hukugy öz içine almalydyr; deňiz, derýa we howa gämilerine gozgalmaýan emläk hökmünde garalmaýar.

3. 1-nji bölümiň düzgünleri gozgalmaýan emlägi göni peýdalanmaktan, kärendä bermekden ýa-da başga bir islendik görnüşde peýdalanmaktan alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

4. 1-nji we 3-nji bölümleriň düzgünleri kärhananyň gozgalmaýan emläginden alynýan girdejiler babatda hem ulanylýar.

7-nji madda

Telekeçilik işinden alynýan peýda

1. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçiliginiň üstünden telekeçilik işini amala aşyрмаýan bolsa, şol kärhananyň alýan peýdasy diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir. Eger kärhana telekeçilik işini ýokarda agzalan görnüşde amala aşyryýan bolsa, onda kärhananyň peýdasyna beýleki Döwletde, diňe onuň şu hemişelik wekilçilige degişli bölegi babatda salgyt salnyp bilner.

2. 3-nji bölümiň düzgünlerini nazara almak bilen, eger bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerde ýerleşýän hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryýan bolsa, onda şol wekilçiligiň hut şonuň ýaly ýa-da barabar şertlerde hut şonuň ýaly ýa barabar iş bilen meşgullanýan aýrybaşgalanan we aýratyn kärhana bolan hem-de özi hemişelik wekilçiligi bolan kärhanadan doly garaşsyz hereket edende alyp biljek peýdasy Ylalaşýan Döwletleriň her birinde şol hemişelik wekilçilige degişlidir.

3. Hemişelik wekilçiligiň peýdasynyň möçberi kesgitlenilen mahaly şeýle hemişelik wekilçiligiň maksatlary üçin çeken çykdaýylarynyň, şol sanda dolandyryş we umumy edara ediş çykdaýylarynyň hemişelik wekilçiligiň ýerleşýän ýeri bolan Döwletde ýa-da onuň çäklerinden daşarda çekilendigine garamazdan, şol çykdaýylaryň kemilmegine rugsat berilýär.

4. Eger Ylalaşýan Döwletde hemişelik wekilçilige degişli peýdany kärhananyň peýdasynyň umumy möçberini onuň dürli düzüm birlikleriniň arasynda barabarlykda paýlamak esasynda kesgitlemek adaty tejribe bolsa,

onda 2-nji bölümde hiç bir zat bu Ylalaşýan Döwlete salgyt salynmaga degişli peýdany adaty kabul edilen paýlamak arkaly kesgitlemegi gadagan etmeyär, ýöne paýlamagyň saýlanyp alnan şu maddadaky degişli ýörelgelere laýyk gelýän netijeleri bermelidir.

5. Hiç bir peýda diňe hemişelik wekilçiligiň kärhana üçin harytlary ýa-da önümleri satyn almagy esasynda oňa degişli edilip bilinmez.

6. Eger muny üýtgetmek üçin degerli we ýeterlik sebäpler bolmasa, ýokardaky bölümleriň maksatlary üçin hemişelik wekilçilige degişli peýda her ýyl şol bir usul arkaly kesgitlenilýär.

7. Eger peýda girdejileriň şu Konwensiýanyň beýleki maddalarynda aýratyn gürrüni edilýän görnüşlerini öz içine alýan bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri şol maddalaryň düzgünlerine täsir etmeyär.

8-nji madda

Deňiz we howa gatnatmalary

1. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň deňiz ýa-da howa gämilerini halkara gatnawlarynda ulanmaktan alýan peýdasyna diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

2. 1-nji bölümiň düzgünleri ulag serişdelerini işletmek boýunça pul-a, bilelikdäki kärhana ýa-da halkara guramasyna gatnaşmaktan alynýan peýda babatda hem ulanylýar.

9-njy madda

Şarikli kärhanalar

1. Eger:

a) bir Ylalaşýan Döwletiň kärhanasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň kärhanasyny dolandyrmaga, oňa gözegçilik etmäge ýa-da onuň maýasyna göni ýa keseden gatnaşýan, ýa-da

b) şol bir adamlar Ylalaşýan Döwletiň biriniň kärhanasyny we Ylalaşýan Döwletiň beýlekisiniň kärhanasyny dolandyrmaga, gözegçilik etmäge ýa-da onuň maýasyna göni ýa-da keseden gatnaşýan bolsa,

we agzalan islendik halatda iki kärhananyň arasynda olaryň täjirçilik we maliýe gatnaşyklarynda iki garaşsyz kärhananyň arasynda bolmalysyndan tapawutlanýan şertler döredilýän ýa-da belleniýän bolsa, onda kärhanalaryň birine geçirilip bilinjek, ýöne şol şertleriň bolmagy sebäpli geçirilmedik islendik peýda şol kärhananyň peýdasyna goşulyp we degişlilikde oňa salgyt salnyp bilner.

2. Eger Ylalaşýan Döwlet şol Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň şol beýleki Döwletde salgyt salnan peýdasyny birinji Döwletiň kärhanasynyň peýdasyna goşanda we degişlilikde salgyt salanda we şeýlelikde goşulan

peýda iki kärhananyň arasynda bellenen şertler iki garaşsyz kärhananyň arasyndaky ýaly bolan şertde birinji agzalan Döwletiň kärhanasynyň adyna hasaplanylýan peýda bolup durýan halatda, onda şol beýleki Döwlet şol peýda üçin özünde hasaplanylýan salgyt barada degişli düzedişi girizer. Şeýle düzediş kesgitlenilen mahaly şu Konwensiýanyň beýleki düzgünleri bolmalysy ýaly nazara alnar, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary bolsa zerur mahaly bir-biri bilen maslahatlaşar.

10-njy madda Diwidendler

1. Bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýanyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna töleýän diwidendlerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýöne şeýle diwidendlere olary töleýän kompaniýanyň öz dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletinde hem onuň kanunçylygyna laýyklykda salgytlar salnyp bilner; emma diwidendlerden peýda alýan beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, onda şeýle usulda alynýan salgyt diwidendleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly däldir.

Bu bölüm kompaniýa ujundan diwidendler tölenilýän peýda babatda salgyt salynmagyna täsir etmeyär.

3. «Diwidendler» adalgasy şu maddada ulanylýan mahaly paýnamalardan we bergi talaplary bolup durmaýan, ýöne peýda gatnaşmaga hukuk berýän beýleki hukuklardan alynýan girdejileri, şeýle hem peýdany paýlaýan kompaniýa dahyllysy bolup durýan şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda paýnamalardan alynýan girdejiler ýaly şeýle salgyt salynmagyna degişli beýleki korporatiw hukuklardan alynýan girdejileri hem aňladýar.

4. Eger diwidendleriň hakyky eýesi, bir Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolmak bilen, diwidendleri töleýän kompaniýa öz dahyllysy bolan beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyryýan bolsa we diwidendleri tölemek babatdaky gatnaşygy şeýle hemişelik wekilçilik bilen hakykatdan hem bagly bolsa, şu maddanyň 1-nji we 2-nji bölümleriniň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda 7-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

5. Eger Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolup durýan kompaniýa beýleki Ylalaşýan Döwletden peýdany ýa-da girdejileri alýan bolsa, onda şol beýleki Döwlet şol kompaniýanyň töleýän diwidendlerinden hiç hili salgytlary alyp bilmez, şol diwidendler şol beýleki Döwletiň dahyllysyna tölenilýän ýa-da özi barada diwidendler hakykatdan-da şol beýleki Döwletde ýerleşýän hemişelik wekilçilik bilen bagly bolsa, kompaniýanyň paýlanylmadyk peýdasyna salgyt salmak, hatda tölenýän diwidendler ýa-da paýlanylmadyk peýda şol beýleki Döwletde emele gelýän

peýdadan ýa-da girdejiden doly ýa-da kem-käs ybarat bolsa hem bu kada ulanylmaýar.

11-nji madda Göterimler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde emele gelyän we beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenilýän göterimlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ýöne şeýle göterimlere olar emele gelyän Ylalaşýan Döwletde hem şol Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, emma şeýle göterimleriň eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, şeýle görnüşde alynýan salgyt göterimleriň jemi möçberiniň 10 göteriminden köp bolmaly däldir.

3. 2-nji bölümiň düzgünlerine garamazdan:

a) Türkmenistanda emele gelyän we Estoniýa Respublikasynyň Hökümetine ýa-da Estoniýanyň Merkezi bankyna tölenen göterimler Türkmenistanyň salgydyndan boşadylýar;

b) Estoniýada emele gelyän we Türkmenistanyň Hökümetine ýa-da Türkmenistanyň Merkezi bankyna tölenen göterimler Estoniýanyň salgydyndan boşadylýar.

4. «Göterimler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly gozgalmaýan emläk üçin berilýän karzyň zamun üpjünçiligine we bergidaryň girdejilerine gatnaşmak üçin hukugynyň bardygyna garamazdan, islendik görnüşdäki bergi talaplaryndan girdejini we hususan-da, döwletiň gymmatly kagyzlaryndan, obligasiýalaryndan ýa-da bergi borçnamalaryndan girdejini, şol sanda şol gymmatly kagyzzar we obligasiýalar ýa-da bergi borçnamalary boýunça baýraklary we utuşlary aňladýar. Wagty geçirilen tölegler üçin jerimelere şu maddanyň maksatlary üçin göterimler hökmünde garalmaýar.

5. Eger göterimleriň hakyky eýesi Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, göterimler emele gelyän beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrylan bolsa hem-de göterimleriň tölenilmegine esas bolýan bergi talaby şeýle hemişelik wekilçilik bilen hakykatda bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda 7-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

6. Eger göterimleri töleýji şol Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolsa, göterimler Ylalaşýan Döwletde emele gelyär diýlip hasaplanylýar. Eger göterimleri töleýji tarapyň Ylalaşýan Döwletiň dahyllysydygyna ýa-da däldigine garamazdan, Ylalaşýan Döwletde onuň göterimleriň tölenilmegine esas bolan hemişelik wekilçiligi bar bolsa we şol göterimleri hem-de olary tölemek boýunça çykdaýlary şeýle hemişelik wekilçilik

çekýän bolsa, onda şeýle göterimler hemişelik wekilçilik ýerleşýän Döwletde emele gelyär diýlip hasaplanylýar.

7. Eger göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsy-da bolsa başga bir tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli göterimleriň tölenilmegine esas bolan bergi talabyna degişli göterimleriň jemi, göterimleriň töleýjisiniň we hakyky eýesiniň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber babatda ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Konwensiýanyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

12-nji madda

Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejiler

1. Ylalaşýan Döwletleriň birinde döreyän we hakyky eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejlere şol beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Emma, awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan şeýle girdejlere hem olaryň döreyän Ylalaşýan Döwletinde bu Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salnyp bilner, ýöne, eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan şeýle girdejileriň hakyky eýesi beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan bolsa, şeýle ýagdaýda salynýan salgyt awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejileriň umumy möçberiniň 10 göteriminden geçmeli däldir.

3. «Awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler» adalgasy şu maddada ulanylan mahaly islendik edebiýat, sungat ýa-da ylmy eserler, şol sanda kinofilmler üçin awtorlyk hukuklarynyň, islendik patentiň, söwda belgisiniň, dizaýnyň ýa-da modeliň, ülnüniň, gizlin formulalaryň ýa-da amallar ulgamynyň ulanylmagy ýa-da ulanmaga hukuk üçin hak, şeýle hem senagat, täjirçilik, ýa-da ylmy tejribä degişli maglumatlary peýdalanmak üçin hak hökmünde alynýan islendik görnüşdäki tölegleri aňladýar.

4. Eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejileriň hakyky eýesi, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejiler emele gelyän beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini şol ýerdäki hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrýan bolsa, awtorlyk hukuklaryndan we

ygtyýarnamalardan girdejiler tölenýän hukuk ýa-da emläk şol hemişelik wekilçilik bilen hakykatdan hem bagly bolsa, 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda 7-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

5. Töleýji Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolan halatda roýalti şol Döwletde ýüze çykdy diýlip hasaplanýar. Ýöne, eger roýaltini töleýjiniň Ylalaşýan Döwletiň dahyllysydygyna ýa-da däldigine garamazdan, şol Ylalaşýan Döwletde roýaltleri tölemek boýunça özi barada borçnamalar döreyän hemişelik wekilçilik bar bolsa we şeýle roýaltleri şol hemişelik wekilçilikde ýüze çykýan bolsa, onda şeýle roýaltleri hemişelik wekilçilik ýerleşýän şol Döwletde ýüze çykdy diýip hasaplamaly.

6. Eger awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan girdejileri töleýjileriň we hakyky eýesiniň arasyndaky ýa-da olaryň ikisiniň we haýsydyr başga bir tarapyň arasyndaky aýratyn gatnaşyklar sebäpli, özleri üçin tölenýän hukuga ýa-da maglumatlara degişli awtorlyk hukuklaryndan we ygtyýarnamalardan alynýan girdejileriň möçberi töleýjiniň we hakyky eýesiniň arasynda şeýle gatnaşyklar ýok mahaly ylalaşylyp bilinjek möçberden köp bolsa, onda şu maddanyň düzgünleri diňe soňky agzalan möçber barada ulanylýar. Şeýle halatda tölegiň artýan bölegi şu Konwensiýanyň beýleki düzgünlerini nazara almak bilen, her bir Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna laýyklykda salgyt salynmaga öňküsi ýaly degişlidir.

13-nji madda **Maýanyň artmagy**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň 6-njy maddada atlandyrylan we beýleki Ylalaşýan Döwletde ýerleşýän gozgalmaýan emlägi aýrybaşgalamakdan alýan girdejlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletde bar bolan hemişelik wekilçiliginiň täjirçilik emläginiň bir bölegini düzýän gozgalýan emläginiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejlere, şol sanda şeýle hemişelik wekilçiligiň (aýratynlykda ýa-da tutuş kärhana bilen bilelikde) aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejlere şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Ylalaşýan Döwletiň kärhanasynyň halkara gatnatmalarynda deňiz ýa-da howa gämilerini ulanmakdan, deňiz ýa-da howa gämileriniň ýa-da şeýle deňiz ýa bolmasa howa gämileriniň ulanylmagy bilen bagly gozgalýan emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alynýan girdejiler diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

4. Ylalaşyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň bahasy beýleki Ylalaşyan Döwletde ýerleşen gozgalmaýan emläk bilen gönüden-göni ýa-da gytaklaýyn baglylykda 50 göterimden köp bolan paýnamalaryň aýrybaşgalanmagyndan alýan girdejilerine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

5. 1, 2, 3-nji we 4-nji bölümlerde gürrüňi edilýänden başga islendik emlägiň aýrybaşgalanmagyndan alnan girdejiler diňe emlägi aýrybaşgalaýan tarap dahyllysy bolan Ylalaşyan Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

14-nji madda

Hakynatutma boýunça işden alynýan girdejiler

1. 15, 17-nji we 18-nji maddalaryň düzgünlerini nazara almak bilen, eger diňe hakynatutma boýunça iş beýleki Ylalaşyan Döwletde amala aşyrylmaýan bolsa, Ylalaşyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň hakynatutma boýunça iş bilen bagly alýan zähmet haky we beýleki şuna meňzeş hak, diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir. Eger hakynatutma boýunça iş şeýle görnüşde amala aşyrylýan bolsa, onda şunuň bilen bagly alnan haka şol beýleki Ylalaşyan Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. 1-nji bölümiň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň beýleki Ylalaşyan Döwletde hakynatutma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alýan hakyna şu şertlere laýyk gelse, diňe birinji agzalan Döwletde salgyt salynýar:

a) alyjy degişli maliýe ýylynda başlanýan ýa-da tamamlanýan islendik on iki aýlyk döwürde jemi alnanda 183 günden geçmeýän döwriň ýa-da döwürleriň dowamynda beýleki Döwletde bolsa,

b) töleg şol beýleki Döwletiň dahyllysy bolmadyk hakyna tutujy tarapyndan ýa-da onuň adyndan tölenilýän bolsa; we

ç) tölegleri tölemek boýunça çykdajylary hakyna tutujynyň beýleki Döwletdäki hemişelik wekilçiligi çekmeýän bolsa.

3. Şu maddanyň ýokardaky düzgünlerine garamazdan, Ylalaşyan Döwletiň kärhanasy tarapyndan halkara gatnawlarynda ulanylýan deňiz ýa-da howa gämisiniň bortunda hakynatutma boýunça amala aşyrylýan iş bilen bagly alynýan haka şol Döwletde salgyt salnyp bilner.

15-nji madda

Direktorlaryň gonorarlary

Direktorlaryň gonorarlary we Ylalaşyan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň beýleki Ylalaşyan Döwletiň dahyllysy bolan kompaniýanyň Direktorlar geňeşiniň ýa-da islendik beýleki şuna meňzeş edarasynyň

agzasy hökmünde alýan şonuň ýaly beýleki haklaryna şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

16-njy madda **Artistler we sportsmenler**

1. 7-nji we 14-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň teatryň, kinonyň, radionyň we telewideniýäniň artisti ýa-da sazandasy ýaly sungat işgäri hökmünde ýa-da sportsmen hökmünde beýleki Ylalaşýan Döwletde amala aşyrylan öz şahsy işinden alýan girdejisine şol beýleki Döwletde salgyt salnyp bilner.

2. Eger sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň amala aşyrylan şahsy işinden alýan girdejisi sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň öz adyna däl-de, başga bir tarapyň adyna geçirilýän bolsa, onda 7-nji we 14-nji maddalaryň düzgünlerine garamazdan, şol girdejä sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň işi amala aýyrylyan Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilner.

3. Eger Ylalaşýan Döwletde olaryň bolmagy esasan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem jemgyýetçilik gaznalary ýa bolmasa ýerli häkimiýet edaralary tarapyndan goldanýan bolsa, sungat işgäriniň ýa-da sportsmeniň şol Ylalaşýan Döwletde amala aşyrylan işinden alynýan girdejä 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri ulanylmaýar. Şeýle halatda girdejä diňe şol sungat işgäri ýa-da sportsmen dahyllysy bolan Ylalaşýan Döwletde salgyt salynýar.

17-nji madda **Pensiýalar**

Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna tölenýän pensiýalar diňe şol Ylalaşýan Döwletde salgyt salnvmaga degişlidir.

18-nji madda **Döwlet gullugyndan alynýan girdejliler**

1. a) Ylalaşýan Döwlet ýa-da onuň edara ediş düzümi, ýa-da ýerli öz-özünü dolandyryş edarasy tarapyndan şahsy adama şol Döwlete, onuň düzümlerine ýa-da edarasyna edýän gullugy üçin tölenýän zähmet haky we şunuň ýaly beýleki hak diňe şol Döwletde salgyt salnvmaga degişlidir;

b) Emma şeýle zähmet haky we beýleki şunuň ýaly hak, eger gulluk beýleki Ylalaşýan Döwletde amala aşyrylyan bolsa we şahsy adam şol Döwletiň dahyllysy bolsa, diňe şol Döwletde salgyt salmaga degişlidir, ol:

(i) şol Döwletiň milli tarapy bolmaly; ýa-da

(ii) diňe gulluk etmek maksady bilen, şol Döwletiň dahyllysy bolmadyk bolmaly.

2. 14, 15-nji we 16-njy maddalaryň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň, onuň edara ediş düzüminiň ýa-da ýerli öz-özüňi dolandyryş edarasynyň telekeçilik işi bilen bagly edilýän gulluk üçin zähmet haky, pensiýalar we şuna meňzeş beýleki hak barada ulanylýar.

19-njy madda **Talyplar**

Ylalaşýan Döwletleriň birine gelmeginden öň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysy bolup durýan ýa-da bolan we birinji agzalan Döwletde diňe okamak ýa-da tejribe geçmek maksady bilen bolýan talyp ýa-da tejribe geçýän tarapyndan ýaşamak, okamak ýa-da tejribe geçmek maksady üçin alynýan tölegler şol Döwletiň çäklerinden daşardaky çeşmelerden tölenýän şertlerinde, olara salgyt salynmaýar.

20-nji madda **Beýleki girdejiler**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň girdejileriniň şu Konwensiýanyň ýokardaky maddalarynda görkezilmedik görnüşleri olaryň dörän çeşmesine garamazdan, diňe şol Döwletde salgyt salynmaga degişlidir.

2. Eger 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmaýan emläkden alynýan girdejileriň alyjysy Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysy bolmak bilen, beýleki Ylalaşýan Döwletde telekeçilik işini onda ýerleşýän hemişelik wekilçiligiň üsti bilen amala aşyrylan we girdejiniň tölenmegi baradaky hukuk ýa-da emläk şeýle hemişelik wekilçilik bilen hakykatdan-da bagly bolsa, onda 1-nji bölümüň düzgünleri 6-njy maddanyň 2-nji bölümünde kesgitlemesi berlen gozgalmaýan emläkden alynýanlardan başga girdejiler barada ulanylmaýar. Şeýle halatda 7-nji maddanyň düzgünleri ulanylýar.

21-nji madda **Iki gezek salgyt salynmagyny** **aradan aýyrmagyň usullary**

1. Türkmenistan iki gezek salgyt salynmagyny şeýle ýagdaýda aradan aýyrylan halatda:

eger Türkmenistanyň dahyllysynyň alýan girdejisine Estoniýada şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyklykda salgyt salnyp bilinjek bolsa,

Türkmenistan şeýle dahyllynyň girdejisine salgytdan Estoniýada tölenen salgyda barabar möçberi kemmäge rugsat berýär.

2. Estoniýa iki gezek salgyt salynmagyny şeýle ýagdaýda aradan aýyryan halatda:

a) eger Estoniýanyň dahyllysynyň alýan girdejisi şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyklykda Türkmenistanda salgyt salynmaga degişli bolsa, Estoniýa hem b kiçi bölüme hem-de 3-nji we 4-nji paragraflara degişli şeýle girdejinini salgyt salynmagyndan boşadýar, we;

b) eger Estoniýanyň dahyllysy 10-njy, 11-nji ýa-da 12-nji maddalaryň 2-nji paragraflaryna laýyklykda alýan girdejisine Türkmenistanda salgyt salnyp bilinjek bolsa, Estoniýa şeýle dahyllynyň Türkmenistanda tölenen salgyda barabar möçberi girdeji üçin salgydyndan kemmäge rugsat berýär.

3. Ýöne şu maddada beýan edilen kemilýän şeýle möçberler islendik halatda girdeji üçin salgydyň kemilmegine rugsat berilmeginden öň hasaplanan, ýagdaýlara baglylykda beýleki Ylalaşýan Döwletde salgyt salnyp bilinjek girdejä degişli böleginden köp bolmaz.

4. Eger şu Konwensiýanyň islendik düzgünine laýyklykda, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň dahyllysynyň alýan girdejisi ýa-da maýasy şol Döwletde salgytdan boşadylan bolsa, şol Döwlet muňa garamazdan, şol dahyllynyň girdejisiniň ýa-da maýasynyň galan bölegine salgydyň möçberi hasaplanan mahaly salgytdan boşadylan girdejinini hasaba alyp biler.

22-nji madda **Kemsitmezlik**

1. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň milli taraplary beýleki Ylalaşýan Döwletde şol beýleki Döwletiň hut şol ýagdaýlarda, hususan-da dahyllylyk babatda milli taraplarynyň sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan ýa-da şonuň bilen bagly talaplardan başga, ýa bolmasa has agyr salgyt salmak bilen bagly islendik salgyt salynmagyna, ýa-da onuň bilen bagly talaplara sezewar edilmeli däldir. Şu düzgün 1-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem dahyllysy bolup durmaýan taraplar barada hem ulanylýar.

2. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletdäki hemişelik wekilçiligi babatdaky salgyt salmak düzgüni şol beýleki Döwletiň şeýle işi amala aşyryan kärhanalar baradaky salgyt salmak düzgüninden az amatly bolmaly däldir. Şu düzgün Ylalaşýan Döwletleriň birini öz dahyllylaryna olaryň raýatlyk hukuk ýagdaýy ýa-da maşgala ýagdaýy esasynda salgyt salmak maksady bilen berýän haýsydyr bir şahsy salgyt ýeňillikleri, kemmeleri we indirimleri beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna üpjün etmäge borçly edýän hökmünde düşündirilmeli däldir.

3. 9-njy maddanyň 1-nji bölümüniň, 11-nji maddanyň 7-nji bölümüniň ýa-da 12-nji maddanyň 5-nji bölümüniň düzgünleri ulanylandan başga halatlarda Ylalaşýan Döwletleriň biriniň kärhanasynyň beýleki Ylalaşýan Döwletiň dahyllysyna töleýän göterimleri, roýaltileri we beýleki tölegleri şeýle kärhananyň salgyt salynýan peýdasyny kesgitlemek maksady bilen, olar birinji agzalan Döwletiň dahyllysyna tölenendäki ýaly şertlerde kemilmäge degişlidir.

4. Ylalaşýan Döwletleriň biriniň maýasy beýleki Ylalaşýan Döwletiň bir ýa-da birnäçe dahyllysyna doly ýa-da gytaklaýyn degişli bolan ýa-da olar tarapyndan gözegçilik edilýän kärhanasy birinji agzalan Döwletde şol Döwletiň şonuň ýaly beýleki kärhanalary babatda sezewar edilýän ýa-da sezewar edilip bilinjek salgyt salynmagyndan we onuň bilen bagly talaplardan başga ýa-da has agyr islendik salgyt salynmagyna ýa-da onuň bilen bagly islendik talaplara sezewar edilmeli däldir.

5. 2-nji maddanyň düzgünlerine garamazdan, şu maddanyň düzgünleri islendik görnüşli we kysymly salgytlar barada ulanylýar.

23-nji madda

Özara ylalaşmak amaly

1. Eger tarap Ylalaşýan Döwletleriň biriniň ýa-da ikisiniň hem hereketleri şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna eltýär ýa-da elter diýip hasap edýän bolsa, ol şu Döwletleriň içerki kanunçylygynda göz önünde tutulan gorag serişdelerine garamazdan, özi dahyllysy bolup durýan Ylalaşýan Döwletiň ýa-da onuň işi 23-nji maddanyň 1-nji bölümüniň täsirine düşýän bolsa, onda özi milli tarapy bolan Ylalaşýan Döwletiň ygtyýarly edarasyna arza berip biler. Arza şu Konwensiýanyň düzgünlerine laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyna getirýän hereketler hakyndaky ilkinji habarnamanyň pursadyndan başlap, üç ýylyň dowamynda berilmelidir.

2. Ygtyýarly edara arzany esasly hasap etse we özi kanagatlanarly çözüde gelip bilmeýse, şu Konwensiýa laýyk gelmeýän salgytlaryň salynmagyny aradan aýyrmak maksady bilen, işi beýleki Ylalaşýan Döwletiň ygtyýarly edarasy bilen özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşar. Ylalaşyk ygtyýarly edaralar tarapyndan resmi däl ýagdaýda goýlandan soň iki ýylyň dowamynda gazanylýar we ylalaşyk Ylalaşýan Döwletleriň içerki kanunçylygynda bar bolan islendik wagtlaýyn çäklendirmelere garamazdan, ýerine ýetiriler.

3. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary Konwensiýa düşündirililen ýa-da ulanylan mahaly ýüze çykýan islendik kynçylyklary ýa-da şübhelenmeleri özara ylalaşmak boýunça çözmäge çalşarlar. Olar şeýle

hem şu Konwensiýada göz önünde tutulmadyk halatlarda iki gezek salgyt salynmagyny aradan aýyrmak maksadyna eýerip, bir-biri bilen geňeşerler.

4. Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary ýokardaky bölümlere düşünmekde ylalaşyk gazanmak maksadyna eýerip, bir-biri bilen, şol sanda olaryň özlerinden ýa-da wekillerinden düzülen bilelikdäki toparyň üsti bilen göni gatnaşykda bolup bilerler.

24-nji madda **Maglumatlary alyşmak**

1. Şeýle derejede salgyt salynmagy şu Konwensiýa ters gelmeýän bolsa, Ylalaşýan Döwletleriň ygtyýarly edaralary şu Konwensiýanyň düzgünlerini ýerine ýetirmek ýa-da Ylalaşýan Döwletleriň ýa-da olaryň edara ediş düzümleriniň, ýa bolmasa ýerli öz-özünü dolandyryş edarasynyň adyndan alynýan salgytlaryň islendik görnüşine we teswirine degişli içerki kanunçylygy dolandyrmak ýa-da ulanmak üçin zerur maglumatlary alyşýarlar. Maglumatlary alyşmak 1-nji we 2-nji maddalar bilen çäklenmeýär.

2. Şertleşýän Döwletleriň birinden 1-nji bölüme laýyklykda alnan islendik maglumat şol Döwletiň içerki kanunçylygyna laýyklykda alnan maglumat ýaly aýan edilmesiz hasap edilýär we diňe 1-nji bölümde görkezilen salgytlar babatdaky maglumatlara baha bermek ýa-da toplamak, mejburi töletdirmek ýa bolmasa kazyýet taýdan yzarlamak, ýa-da şikayatlara garamak, ýokarda aýdylanlaryň ählisine gözegçilik etmek bilen meşgullanýan taraplara ýa-da edaralara (şol sanda kazyýetler we dolandyryş edaralary) habar berilýär.

3. Hiç bir halatda 1-nji we 2-nji bölümleriň düzgünleri Ylalaşýan Döwletiň üstüne şu borçlary yükleyän hökmünde düşündirilmez:

a) ol ýa-da beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygyna ýa-da edara ediş tejribesine ters gelyän edara ediş çärelerini geçirmek;

b) ol ýa-da beýleki Ylalaşýan Döwletiň kanunçylygy boýunça ýa-da adaty edara ediş tejribesiniň barşynda alyp bolmaýan maglumatlary bermek;

ç) söwda, telekeçilik, senagat, täjirçilik ýa-da hünär syryny, ýa bolmasa söwda amalyny aýan etjek maglumatlary, ýa-da aýan edilmegi döwlet syýasatyna (ordre public) ters geljek maglumatlary bermek.

4. Eger maglumatlar şu madda laýyklykda Ylalaşýan Döwletleriň biri tarapyndan soralan bolsa, beýleki Ylalaşýan Döwlet hatda eger şeýle maglumat öz salgyt maksatlary üçin beýleki Döwlete zerur bolmasa-da, soralan maglumatlary almak üçin maglumatlary toplamak boýunça ol öz çärelerini peýdalanmalydyr. Ýokardaky sözlemdäki borçnama 3-nji bölümiň düzgünleri bilen çäklendirilendir, ýöne hiç bir halatda şeýle çäklendirme özünde diňe içerki gyzyklanmanyň ýokdugy sebäpli,

maglumatlary bermekden boýun gaçyrmaga Ylalaşýan Döwletlere rugsat berýän hökmünde düşündirilip bilinmez.

5. Hiç bir halatda 3-nji bölümiň düzgünleri diňe maglumatlaryň eýesi bank, beýleki maliýe edarasy, nominal saklaýjy ýa-da ýumuşçy ýa bolmasa ynanylan tarap bolup durýandygy sebäpli, ýa bolmasa maglumatyň taraplaryň eýeçilik hukugyna degişlidigi sebäpli, Ylalaşýan Döwletlere maglumatlary bermekden boýun gaçyrmaga rugsat berýän hökmünde düşündirilmez.

25-nji madda **Diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk** **edarylaryň işgärleri**

Şu Konwensiýanyň hiç bir düzgüni diplomatik wekilhanalaryň we konsullyk edarylaryň işgärleriniň halkara hukugynyň umumy kadalary ýa-da ýörite ylalaşyklaryň düzgünleri arkaly berlen salgyt ýeňilliklerine täsir etmeýär.

26-njy madda **Güýje girmegi**

1. Ylalaşýan döwletler Şu Konwensiýanyň güýje girmegi üçin zerur bolan amallary olaryň içerki kanunçylyklaryna laýyklykda ýerine yetirendikleri barada diplomatik ýollar boýunça ýazmaça habarnamany bir-birine bererler. Şu Konwensiýa şeýle habarnamalaryň soňkusynyň alnan senesinden güýje girer.

2. Şu Konwensiýanyň düzgünleri:

a) çeşmesinden alynýan salgytlar babatda – Konwensiýanyň güýje giren ýylyndan soňky ýylyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdejiler barada;

b) girdejiler üçin beýleki salgytlar babatda – Konwensiýanyň güýje giren ýylyndan soňky ýylynyň birinji ýanwarynda ýa-da şondan soň başlanýan islendik maliýe ýyly üçin tölenýän salgytlar barada ulanylýar.

27-nji madda **Hereketiniň bes edilmegi**

Şu Konwensiýa Ylalaşýan Döwletleriň biri onuň hereketini bes edýänçä güýjünde galýar. Islendik Ylalaşýan Döwlet Konwensiýa güýje giren seneden başlap, baş ýyllyk döwürden soň gelyän senenama ýylynyň ahyryna çenli azyndan alty aý öň hereketini bes etmek baradaky habarnamany diplomatik ýollar boýunça bermek arkaly şu Konwensiýanyň hereketini bes edip biler.

Şeýle halatda şu Konwensiýa:

a) güýjüni ýatyrmak baradaky habarnama berlen ýyldan soň gelýän ýylyň 1-nji ýanwarynda ýa-da şondan soň alnan girdeji boýunça çeşmeden tutulyp alynýan salgytlar babatda;

b) güýjüni ýatyrmak hakyndaky habarnama berlen ýyldan soň gelýän ýylyň 1-nji ýanwarynda ýa-da 1-nji ýanwaryndan soň başlanýan islendik tölenýän salgytlar, girdejiilere salynýan beýleki salgytlar barada öz hereketini bes edýär.

MUÑA GÜWÄ GEÇMEK HÖKMÜNDE degişli derejede ygtyýarly edilen aşakda gol çekenler şu Konwensiýa gol çekdiler.

Aşgabat şäherinde 2011-nji ýylyň noýabrynda «28» türkmen, eston we iňlis dillerinde iki nusgada amal edildi, özi-de, ähli nusgalaryň hem birmeňzeş güýji bardyr. Ýazgylaryň arasynda çaprazlyklar ýüze çykan halatda iňlisçe ýazgy iş ýazgysy bolup durýar.

**Türkmenistanyň
Hökümetiniň adyndan**

**Estoniýa Respublikasynyň
Hökümetiniň adyndan**

KONWENSIÝA 15.03.2013 ÝYLDA GÜÝJE GIRDI